

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 5/-28 med anledning av landskapsnämndens framställning till
 N:o 5/-28. Ålands landsting om antagande av lag om kommunalförvaltning i Mariehamn.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets yttrande, får utskottet värdsammast framhålla följande

De synpunkter, som föranlett landskapsnämnden att inkomma med ifrågasvarande framställning och vilka av landskapsnämnden beröras uti motivering till lagförslaget, delas av utskottet i alla avseenden. Nödvändigheten av detta lagstiftningsarbete torde också vara så allmänt erkänd i landstinget, att utskottet icke anser sig vidare böra uppehålla sig därvid.

I stort sett har utskottet omfattat de principer, på vilka förslaget bygger, men i särskilda stycken har utskottet likväl intagit en från de samma avvikande uppfattning och ansett sig böra föreslå särskilda ändringar och tillägg. Merändels äro dessa av den natur, att innebörden av desamma utan vidare framgår från nedanstående förslag till lagtext, och försåvitt sådant kan anses vara fallet, komma ändringarna icke att nedan närmare beröras.

Vad först kapitelindelningen beträffar har utskottet helt och hållet uteslutit kap. IV, som handlar om rådhusstämma, enär å densamma ankommande uppgifter genom särskild lagstiftning, som tillkommit efter det förslaget utarbetats, överförts å stadsfullmäktige. Av samma orsak hava de paragrafer i andra kapitel, uti vilka rådhusstämmans befogenheter beröras, underkastats omredigering.

Paragrafernas ordningsföljd, börjande från och med § 47 i förslaget, har icke tillfredställt utskottet, som beträffande densamma med ledning af lagförslaget om kommunallag för landskommunerna i landskapet Åland vidtagit särskilda omställningar. Avsikten härmed är att ernå en paragrafering, som bättre motsvarar gången i den kommunala förvaltningen och hushållningen. Kapitlet "Om stadens hushållning" har utgått såsom särskilt kapitel, under det att stadgandena uti sagda kapitel sammanförts med stadgandena i kapitlet om kommunalskattskyldighet och kommunala taxeringsmyndigheter, vilken kapitelrubrik för övrigt till sin lydelse ändrats.

Vad sedan vidkommer de särskilda lagrummens innehåll, önskar utskottet anföra följande:

§ 10. Valrätt tillkommer enligt förslaget icke blott den, som under närmare angivna omständigheter varit, utan även den, som sålunda bort vara upptagen uti stadens mantalslängd. Utskottet har låtit orden "eller bort upptagas" utgå, enär lagrummet, ifall dessa ord kvarstå, kan giva anledning till komplikationer. Man kan nämligen tänka sig, att en person som blivit utelämnad från mantalslängden, ehuru han bort däri upptagas, och på sådan grund jämväl bortfallit från vallängden, vid valet gör anspråk på att få begagna sig av rösträtt, ehuru han icke i behörig ordning gjort anmärkning mot vallängden, i vilket fall lagrummet synes möjliggöra för valförrättaren att ingå uti prövning av valrätten. Stadgandet förekommer icke heller i lagförslaget till kommunallag för landskommunerna, med vilket största möjliga konformitet bör upprätthållas.

Vicetalmannen Johannes Eriksson har uti mom. 1 velat införa beteckningen "åländsk hembygdsrätt" och utesluta orden från och med "finländsk t.o.m. år, men på skäl, som utskottet i betänkandet rörande kommunallagen för landskommunerna framhållit, har utskottets övriga medlemmar icke omfattat hans förslag.

§ 17. Förslaget är bristfälligt såtillvida, att detsamma icke innehåller någon bestämmelse om när fullmäktige skola sammanträda för val av ordförande och viceordförande samt för bestämmande av sättet för delgivande av kallelse till sammanträde. Visserligen torde i praktiken aldrig några svårigheter uppstått till följd av denna brist, men för undvikande av alla eventualiteter har utskottet gjort förslag till bristens fyllande.

§ 21. Den verkställda uteslutningen är betingad av innehållet uti § 11.

§ 22. mom. 4 p. 2. Med samma skäl, som beslut om grundande av fasta fonder bör fattas med kvalificerad majoritet, synes beslut om upplösande av sådana fonder erfordra sådan majoritet.

§ 40 mom. 1. Ett stort antal av landskapets innebyggare vistas såsom emigranter i främmande land. De ofta rätt stora inkomster, som dessa därstädes förvärva, hava på grund av gällande stadganden icke kunnat härstädes beskattas, änskönt de bortavarande äro eller böra vara mantalsskrivna i sin hemkommun, i vilken de åtnjuta alla kommunala rättigheter. Ifall de vid hemkomsten exempelvis äro orkeslösa eller i uthlottat tillstånd, ankommer det å hemkommunen att draga försorg om dem. Därför är det icke o-

billigt, att de också under sin bortavaro åläggas skyldigheter gentemot sin hemkommun. Utskottet anser därför rättvist, att sådana personer kunna åsättas kommunalskatt också för utomlands förvärvade inkomster och har för möjliggörande av denna beskattning gjort ett tillägg till paragrafen. Samma synpunkter hava också kommit till synes uti lagen om inkomst- och förmögenhetsskatt av den 5 december 1924, varhos landstinget vid behandlingen av lagförslaget till kommunallag för landskommunerna omfattat desamma.

§ 41. Landskapsnämnden har föreslagit, att taxeringsnämnd skall väljas för tre år åt gången. Motivet härför är utan tvivel strävan att för längre tid i nämnden bibehålla de personer, som förvärvat vana med taxeringsarbetet. I praktiken gestaltar sig förhållandet likväl merändels så, att samma personer, för såvitt de visat sig dugliga, bliva omvalda. Då därtill kommer att en förlängning av mandattiden skulle omöjliggöra uteslutande ur nämnden av person, vars oförmåga att deltaga i taxeringsarbetet redan under första årets arbete framgått, synes ändringsförslaget icke vara värt beaktande.

Däremot synes förslaget, att ordförandens och viceordförandens i nämnden nominerande skall ankomma å stadsfullmäktige, vara välbetänkt.

§ 45. Lagrummet, uti vilket stadgandena uti §§ 48 och 49 av förslaget sammanförts, har omredigerats i huvudsaklig överensstämmelse med § 74 uti lagförslaget om kommunallag för landskommunerna.

§ 63. Lagrummet har utökats med ett moment, som jämte det föreslagna tillägget till § 90 i utskottets lagtext ayser att möjliggöra en rättvisare beskattning av företag av ifrågavarande art.

§ 79. Enligt nu gällande motsvarande stadganden är skattskyldig, som uraktlåtit att hörsamma särskild av taxeringsnämnden honom ågånge uppmaning att deklarerera, förlustig rätten att besvara sig såväl beträffande det honom påförda skattebeloppet som det tillägg honom med anledning av hans uraktlåtenhet åsatts. Landskapsnämndens förslag har icke upptagit detta obilliga och emot västerländsk rättsuppfattning stridande stadgande. Detta har utskottet med tillfredsställelse konstaterat. För-

ändringen torde emellertid påkalla en förhöjning av skattetillägget vid underlåten deklARATION, varför utskottet beslutit föreslå en förhöjning av 20 % för det fall, som i mom. 1 beröres, och ytterligare 30 % i mom. 2 omnämnt avseende.

§§ 81 och 82. Enligt lagförslaget sista paragraf skall lagen av den 9 april 1919 upphävas av denna lag. I anseende härtill finner utskottet oegentligt, att uti lagtexten hänvisa till en lag, som för Ålands vidkommande alls icke existerar. Icke heller anser utskottet en sådan hänvisning nödvändig. Landskapsnämndens förslag är uppenbarligen motiverat av fruktan för att landstinget genom att godkänna paragrafen denna hänvisning förutan skulle anses hava överskridit sin lagstiftningsbefogenhet. Då stadgandet emellertid är likalydande med motsvarande i landskapet nu gällande bestämmelse, kan utskottet icke finna, att dess intagande kan tolkas annorlunda än såsom en kodifieringsåtgärd, vilket det också i själva verket innebär. Utskottet har så mycket mindre skäl att förmoda, att paragrafen skall anses innebära ett intrång på republikens lagstiftningsrätt, som tidigare exempelvis de i jaktlagen under enahanda förhållanden inryckta straffbestämmelserna utan anmärkning godkänts. Utskottet har därför ersatt hänvisningen med motsvarande nu gällande stadganden.

§ 83 mom. 2 p. 2. Beträffande beskattning av inkomst från rederibolags rörelse innebär förslaget, att halva inkomsten skall beskattas där, varest huvudredaren är bosatt och varifrån rörelsen drivits, under det att andra hälften skall uttaxeras av de enskilda redarena. Detta förslag, som utgör en kompromiss mellan nu gällande lagstiftning och de önskemål, som uttalats uti en av lmt. Rob Rosenblad m.fl. till landstinget inlämnad petition om lagförändring beträffande beskattningen av rederibolags rörelse, har likväl icke kunnat tillfredsställa utskottet. Däri har enhälligt uttalats, att beskattningsgrunden antingen bör bli densamma som nu, eller förändras på sätt petitionärerna föreslagit. Enighet har likväl icke kunnat ornås inom utskottet beträffande beskattningsgrunden, varför frågan efter allsidig belysning avgjorts genom omröst-

ning. Därvid har utskottet med tre röster emot två beslutit föreslå, att rederibolag skall beskattas på sätt hittills varit fallet. Beslutet har föranlett ändringar uti rubricerade moment samt uti § 86.

Beträffande beskattningen av andelslags rörelse får utskottet hänvisa till vad utskottet uti sitt betänkande med anledning av lagförslaget om kommunallag för landskommunerna framhållit. Utskottets ställningstagande har betingat ändring i rubricerade moment samt i § 86.

§ 86. Punkten N:o 6 har föranlott omröstning, i det att en av utskottets medlemmar, ltm. Rob. Rosenblad, icke velat medgiva avdrag för försäkringsavgifter. Punkten har likväl av utskottet godkänts. I överensstämmelse med landstingets beslut vid behandlingen av lagförslaget om kommunallag för landskommunerna, har utskottet ansett skäl att medgiva aktiebolag rätt till avdrag för utdelad dividend.

§ 89. Utskottet har velat bibehålla den princip, som uti ifrågakomet avseende nu är gällande och därför infört stadgandet sådant detsamma lyder uti gällande lag.

§ 90. En beskattning av de i staden verksamma bankfilialerna i ens närmelsevis rättvis proportion till omfånget av deras verksamhet och betydelse har hittills icke kunnat äga rum på grund av gällande lagstiftning. Agenturkontor åter, som icke har självständig bokföring och förvaltning, har alls icke kunnat beskattas, änskönt vederbörandes verksamhet varit av den beskaffenhet, att densamma praktiskt taget kan likställas med vanlig affärsrörelse. Bankfilialerna utgöra f.n. till huvudsaklig del skatt endast å vinsten av utlåningen, som i de flesta fall i förhållande till inlåningen är ytterst obetydlig, samt på den ringa gottskrivning, beräknad efter en mycket låg procent, som huvudkontoren giva desamma på härstädes inlånade, men till huvudkontoren för utlåning å andra orter levererade penningmedel, givetvis med avdrag härifrån av de dryga förvaltningskostnaderna. I betraktande av den rätt stora marginalen mellan bankernas in- och utlåningsräntor är detta emellertid endast en skenbar vinst. Därför och för såvitt bankfilialkontoren uppenbart hava sin verksamhet inriktad huvudsakligast på inlåning och de

främst ur denna synpunkt hava betydelse, anser utskottet inlåningssumman kunna läggas till grund för en rättvis omfångstaxering. Agenturkontor och dylika organ böra åter kunna beskattas på grund av arten av deras verksamhet och omfånget av densamma, oberoende av om de varor, som genom deras förmedling här försäljas, å kontoren bokföras såsom försälda eller icke.

De av utskottet införda tilläggsmomenten i förening med tillägget till § 83 avser att möjliggöra antydd omfångstaxering.

§ 92. Ut i denna och följande paragraf omförmälda stadganden avse att underlätta taxeringsnämndens arbete och de skattskyldiges deklarerering. De föreslagna förberedande åtgärderna synes utskottet ändamålsenliga. Utskottet har likväl icke kunnat förena sig om förslagen i alla avseenden. Sålunda synes ett särskilt besvärsmått beträffande den av paragrafen förutsatta längden både onödigt och alltför tidsödande, varför samt då anmärkning emot längden väl kan ske i samband med ändringsökande i taxeringsnämndens beslut beträffande själva taxeringen, har utskottet icke velat upptaga förslaget i vidsträcktare mån än nu skett.

På grund av vad ovan framhållits och hänvisande till de ändringar och tillägg i särskilda avseenden, vilkas innebörd utan vidare kommentarer är klar, får utskottet vördsammast föreslå

att landstinget ville antaga landskapsnämndens förslag till kommunallag för Mariehamn med de ändringar och tillägg, som nedanstående lagtext innehåller.

L a g o m k o m m u n a l f ö r v a l t n i n g

1

M a r i e h a m n.

I kap.

Allmänna stadganden.

§ 1.

Mariehamns stad med därunder lydande områden utgör en särskild kom-

mun, vars medlemmar äga att, i enlighet med denna lag och inom de gränser lag i övrigt utstakar, vårda kommunens gemensamma hushållnings- och ordningsangelägenheter, såvitt desamma ej enligt gällande lagar och förordningar böra handläggas av offentlig myndighet.

§ 2.

Där samarbete mellan staden och angränsande landskommun i något ärendes anses böra äga rum och kommunerna icke kunna därom enas, må på den kommun, som önskar samarbete, ankomma att med nödig utredning i ärendet och förslag till dess ordnande ingå till landskapsnämnden, som äger dessamma avgöra.

§ 3.

Medlem av Marichamns kommun är envar:

som inom staden eller dess område har laga bo och hemvist;
som därstädes idkar näring, rörelse eller yrke; eller
som där äger gård, tomt eller jord.

§ 4.

Kommunens beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige och, där samarbete med andra kommuner enligt § 2 äger rum, vid sammanträde med dessa kommuners ombud.

Verkställighet och förvaltning tillkomma under magistratens inseende drätselkammare och övriga nämnder, styrelser eller personer, på sätt i denna lag eller annorstädes stadgas.

§ 5.

Vad staden samfällt tillhör, vare sig i inkomst från fastighet, i rörligt kapital, i inkomstgivande rättighet eller i medel, vilka staten eller landskapet beviljat åt staden, skall anses såsom tillgång till bestridande av stadens gemensamma utgifter och förvaltas på sätt här nedan säges, där ej för särskilt fall är annorledes förordnat.

Egendom, som till förmån för någon viss klass av befolkningen eller för särskilda ändamål till staden överlåtits, bör förvaltas och användas i enlighet med de föreskrifter, vilka härom äro gällande.

Till utgifter, för vilkas bestridande tillgångar övers de i 1 mom.

nämnda erfordras till staden: gemensamma gagn eller för särskilda dess behov, äge kommunen fastställa skatter att utgå enligt de grunder, som i denna lag stadgas.

§ 6.

Denna lag gör icke någon ändring uti de kommunala rättigheter och förpliktelser, som enligt grundlag eller privilegier med grundlagsholgd särskilt tillkomma vissa medlemmar av kommunen. Alla övriga kommunala rättigheter och skyldigheter, vilka före år 1875 varit förbehållna borgerskap och gårdsägare samfällt eller vardera särskilt, förbliva fortfarande gemensamma för alla medlemmar av kommunen.

II kap.

Om stadsfullmäktige.

§ 7.

Antalet stadsfullmäktige i Mariehamn utgör 15.

Suppleanter för fullmäktige utses till ett antal av fem.

§ 8.

I överensstämmelse med de i gällande lag stadgade grunder och sålunda, att alla valberättigade vid valet hava lika rösträtt, utses stadsfullmäktige genom omedelbara och proportionella val.

Ej må valrätt utövas genom ombud.

Om valen, och huru dessa skola förrättas, stadgas närmare i kommunala vallagen.

§ 9.

Stadsfullmäktige och deras suppleanter väljas vid vart tredje år skedande ordinarie val för tre år. Deras uppdrag varar till utgången av det kalenderår, varunder nästföljande val av fullmäktige bör verkställas eller, om valet icke därförinnan slutförts, intill dess så skett.

§ 10.

Rätt att välja fullmäktige och revisorer tillkommer, jämlikt av gällande lag i sådant avseende utstakade grunder, envar medlem av kommunen, såväl man som kvinna, som äger finländsk medborgarrätt och i landskapet haft sitt laga bo och hemvist under minst fem år och vilken före valå-

ret fyllt 21 år samt vid senast förrättade mantalsskrivning upptagits i stadens mantalslängd.

Valrätt tillkommer likväl icke:

- 1) den, som står under förmynderskap;
- 2) den, som av annat skäl än medellöshet, styrkt medelst intyg av kommunalstyrelsen, under de två närmast föregående åren uraktlåtit att gälda honom påförda kommunala avgifter;
- 3) den, som i kommunalhem, i annan kommunal fattigvårdsinrättning eller annorledes äret om atnjuter full fattigvård;
- 4) den, som på grund av domstols laga kraft ägande utslag saknar med borgerligt förtroende eller är ovärdig att nyttjas i landets tjänst eller att föra annans talan; samt
- 5) den, som övertygats om att hava vid kommunala val köpt eller sålt röst, på flere än ett ställe avgivit sin röst, eller genom våld eller hot stört valfriheten eller gjort försök därtill, ända till utgången av det tredje kalenderåret efter det, då utslaget vunnit laga kraft.

§ 11.

Valbar till fullmäktige och övriga kommunala förtroendeuppdrag, för såvitt angående dem icke är särskilt stadgat, är envar i kommunen bosatt person, som är berättigad att deltaga i val av fullmäktige.

Till fullmäktig må dock ej väljas landshövdingen, ej heller tjänsteman vid länsstyrelsen eller landskapsnämnden, å vilken föredragning av kommunala besvär eller andra ärenden ankommer, ordförande och ledamot i magistraten, tjänstemän och betjante vid magistraten och poliskammaren eller allmän åklagare, ej heller vid stadens drätsel anställd eller annan densamma underlydande befattningshavare, som är för sin syssla redan skyldig.

§ 12.

Ej må vald fullmäktig avsäga sig uppdraget, ifall han icke uppnått sextio års ålder.

Den, som under de tre näst föregående åren varit fullmäktig eller ordförande i en för verkställighet och förvaltning av stadens angelägen

270
heter tillsatt styrelse, är likväl berättigad att under de tre följande åren åtnjuta befrielse från uppdraget att vara fullmäktig.

Sker avsägelse på sådan grund, träder suppleant i den valdas ställe.

Uppgives såsom stöd för avsägelse sjuklighet eller civil, militär eller ecklesiastisk ämbets- eller tjänstebefattning, familjeförhållanden eller något annat skäl, äge fullmäktige pröva det anmälda hindret.

Godkännes avsägelsen, träde suppleant i stället.

§ 13.

Fullmäktige erhålla för sitt uppdrag ersättning enligt fullmäktiges prövning, likväl med minst tjugu mark för sammanträde och så, att arvode för alla fullmäktige utgår med lika stort belopp. Dock må ordföranden tillerkännas högre arvode.

§ 14.

Fullmäktige välja årligen inom sig ordförande och viseordförande. Ej må den valde avsäga sig uppdraget, ifall han icke under de tre nästföregående åren innehaft samma befattning.

Om ordförande eller viceordförande dör eller i följd av bortflyttning eller annan laga orsak avgår, innan tiden för hans uppdrag är ute, utses annan person i hans ställe för den tid, som återstår. Lag samma vare, där fullmäktiges ordförande eller viceordförande utses till ordförande eller viceordförande i drätselkammaren.

Om verkställt val av ordförande och viceordförande avgive fullmäktige till landskapsnämnden och landshövdingen skriftligt meddelande genom magistraten.

På fullmäktige ankommer att fastställa ordförandens arvode.

§ 15.

Anföras besvär över val av ordförande eller viceordförande för fullmäktige eller i anledning av vägrat godkännande av skedd avsägelse, handhave den valde likväl befattningen, till dess besvären blivit slutligen avgjorda och, där nytt val utsättes, annan person blivit utsedd och omhändertager uppdraget.

§ 16.

Fullmäktiges sammanträden äro offentliga, såframt fullmäktige ej med avseende å något särskilt fall annorlunda besluta.

§ 17.

För val av ordförande och viceordförande samt bestämmande av sättet för delgivande av kallelse till sammanträde sammankomma fullmäktige å stadens rådhus första helgfria dag i januari månad klockan sex på eftermiddagen, därvid den till åren äldste bland fullmäktigo leder förhandlingarna.

För övrigt sammanträde fullmäktige på kallelse av ordföranden, då den ne finner sådant nödigt för handläggning av ärende, eller då minst en fjärdedel av fullmäktige eller ock landskapsnämnden eller Magistraten därom hos honom gör framställning.

För att granska kommunalförvaltningen och kommunens räkenskaper för det löpande året väljas före utgången av januari månad enligt fullmäktiges beslut minst tre revisorer och lika många revisorssuppleanter.

Vid sammanträde i juni fattas beslut om godkännande av föregående års bokslut och beviljande av ansvarsfrihet.

Vid sammanträde i december beslutas om fastställande av kommunens utgifts- och inkomststat för det följande året samt utses personer till de kommunala befattningar, som vid årets slut bliva lediga, ävensom medlemmar i taxerings- och prövningsnämnderna.

Kan ärende, som i denna paragraf är nämnt, icke av fullmäktige handläggas å stadgad tid, åligger det fullmäktiges ordförande att, så snart ske kan, utsätta dag för ärendets behandling. Därest den tid, för vilken stadens för viss tid valda befattningshavare blivit utsedda, utgår, innan val av nya befattningshavare efter dem förrättats, vare de, som äro i tur att avgå, skyldiga att kvarstå i sina befattningar, till dess valet ägt rum och vunnit laga kraft.

§ 18.

Kallelse till fullmäktiges sammanträde skall kungöras och fullmäktige delgivas på sätt, som av fullmäktige bestämmes.

Kallelsen bör innehålla uppgift om tid och rum för sammanträdet ä-

vensom om de ärenden, som därvid komma att behandlas.

Kallelse till sammanträde, där val av stadens revisorer och revisors suppleanter eller av medlemmar i stadens taxerings- och prövningsnämnder förrättas samt antalet revisorer eller medlemmar i taxeringsnämnden bestämmes eller stadens utgifts- och inkomststat för följande år fastställles eller av stadens revisorer avgiven berättelse granskas, bör utfärdas minst fjorton dagar före sammanträdet. Till fullmäktiges alla övriga sammanträden kan kallelse utfärdas senast dagen före sammanträdet.

Om tiden för sammanträde skola magistratens och drätselkammarens ordförande skriftligen underrättas.

§ 19.

Ej må ärende av fullmäktige företagas till behandling eller beslut däri fattas, såframt ej minst tio fullmäktige äro tillstädes.

Uteblir ordförande, viceordförande eller ledamot utan giltigt hinder från utsatt sammanträde eller avlägsnar sig utan sådant skäl från pågående sammanträde, erlägge till stadens kassa i vite, ordförande och viceordförande fyratio samt ledamot tjugu mark. Bliver sammanträde till följd av de närvarandes fåtalighet inställt eller upplöst, vare vitet för de frånvarande dubbelt.

§ 20.

Vid fullmäktiges sammanträde må ärende icke företagas till avgörande, innan detsamma ägnats beredning av drätselkammaren eller i § 4 mom. 2 omförmäld nämnd, styrelse eller person eller i § 29 angivet utskott eller särskilt tillsatt beredningsutskott, förutom där brådskande omständigheter i något fall påkalla annat förfarande.

§ 21.

Magistratens och drätselkammarens ordförande eller, i fall av hinder för dessa, den av ledamöterna, som magistraten eller drätselkammaren därtill utsett, äro pliktiga att närvara vid fullmäktiges sammanträde för att tillhandagå med erforderliga upplysningar samt berättigade att deltaga i överläggning, men icke i beslut. Nämda personers utelämnande hindrar icke ärendets behandling hos fullmäktige.

§ 22.

Sedan överläggning vid fullmäktiges sammanträde ägt rum och av ordföranden förklarats avslutad, framställa han omröstningsproposition så avfattad, att svaret "ja" eller "nej" uttrycker fullmäktiges beslut.

Efter det propositionen blivit besvarad, give ordföranden tillkänna, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befästa detsamma, där annan omröstning ej begäres, med klubbslag. Äskas omröstning, må den verkställas öppet och efter namnupprop.

Den åsikt, för vilken de flesta rösterna avgivits, gälle såsom fullmäktiges beslut, förutom där viss stadgad röstövertikt enligt denna lag erfordras. Falla rösterna jämnt, gälle såsom beslut den åsikt, för vilken ordföranden avgivit sin röst.

Likväl erfordras för beslutets fattande, att minst två tredjedelar av de närvarande fullmäktige biträda detsamma, då beslutet angår:

- 1) inköp, försäljning eller utbyte av fast egendom, utom vad byggnadstomter beträffar;
- 2) grundande eller upplösande av fasta fonder, bildade av kommunens egna ordinarie eller extra ordinarie inkomster, eller anvisande av medel ur slik fond;
- 3) upptagande av nya lån eller omsättning eller förlängning av betalningstiden för upptagna lån, varvid dock likvidationsplan fastställas med enkel röstpluralitet; samt
- 4) borgesförbindelse.

§ 23.

Val, som verkställas av fullmäktige, taxeringsnämnd eller andra kommunala styrelser, böra försiggå med tillämpning av proportionellt valsystem, såframt två eller flera personer skola utses och därest fjärdelen av de i valet deltagande det fordrar.

Om en person skall väljas eller då majoritetsval eljest användes, betraktas den eller de som valda, vilka vid valet erhållit de flesta rösterna.

Proportionella val och, därest så fordras, även andra val förrättas

med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgör lotten.

§ 24.

Verkställigheten av fullmäktiges beslut må icke uppehållas av att beslutet icke vunnit laga kraft, med mindre ansökan om ändring därigenom bleve onyttig eller landshövdingen vid prövning av emot beslutet anförda besvär finner detsamma strida mot lag och anser skäl föreligga att förbjuda verkställigheten.

§ 25.

Vid fullmäktiges sammanträden föres protokollet av sekreterare, som av fullmäktige utsetts.

Där protokollet icke genast justeras, må fullmäktige uppdraga åt ordföranden och minst två för gången därtill utsedda medlemmar att verkställa justeringen å dag, som av fullmäktige bestämmes.

Protokollet underskrives av ordföranden och sekreteraren samt, där justering genast ägt rum, av minst tvenne medlemmar av fullmäktige och i annat fall av justeringsmännen. Därest en eller flere av justeringsmännen vägra att underskriva protokollet, under uppgift att dess innehåll icke motsvarar förloppet vid fullmäktiges sammanträde, göra ordföranden därom anteckning i protokollet och låte med justeringen anstå till fullmäktiges nästa sammanträde. Det justerade protokollet skall å förut kungjord dag offentligen uppläsas i fullmäktiges samlingslokal eller å annat av fullmäktige utsett rum.

§ 26.

Den, som deltagit i avgörandet av ett vid fullmäktiges sammanträde handlagt ärende, äge rätt att genast anmäla reservation mot det fattade beslutet. Önskar reservant få sin reservation jämte motiv protokollet bifogat, bör densamma skriftligen avfattad ingivas till sekreteraren senast vid justeringstillfället.

§ 27.

Fullmäktiges beslut i avgjort ärende skall, så ock huru val av revisorer och revisorssuppleanter utfallit, så snart det blivit justerat, skriftligen delgivas magistraten.

Utgående expeditioner underskrivas av ordföranden samt kontrasigneras av sekreteraren.

§ 28.

Fullmäktige hava rätt att från magistraten utfå de handlingar och ej hålla de upplysningar, som de finna nödiga.

§ 29.

Fullmäktige må, där de pröva sådant nödigt, för ärendenas beredning utse särskilda utskott, vilkas medlemmar skola för sitt uppdrag erhålla ersättning, likväl med minst tjugu mark för sammanträde.

§ 30.

Ordföranden vake över ordningen vid fullmäktiges sammanträden och äge att efter varning avlägsna åhörare, som förhålla sig oskickligt. Uppstår sådan oordning, som ordföranden ej kan avstyra, äge han upplösa sammanträdet.

III kap.

Om magistraten.

§ 31.

Stadens magistrat äger övervaka, att stadens gemensamma egendom, inkomster, förmåner och rättigheter tillbörligen omhänderhavas samt att de för ändamålet tillsatta nämnder, styrelser eller personer bringa fullmäktiges beslut i verkställighet.

Finner magistraten, att ett av fullmäktige fattat beslut strider emot lag, gällande författningar eller föreskrifter, eller att underställning eller anmälning uraktlåtit, där den bort äga rum, vare pliktig att vägra handräckning till verkställighet av dylikt beslut. I sådan händelse bör magistraten i skrivelse till fullmäktige meddela varför verkställighet icke kunnat följa.

Vederbörande vare obetaget att över sådan vägran besvara sig i den ordning, som är föreskriven för sökande av ändring i magistratens beslut.

§ 32.

Magistraten äger rätt att hos fullmäktige framlägga förslag i ären-

den, som röra stadens gemensamma angelägenheter.

§ 33.

Framställningar och utlåtanden, som från fullmäktige eller för särskilda ändamål tillsatt styrelse avgivas till statsmyndighet, skola insändas genom magistraten.

§ 34.

Om magistratens sammansättning, åligganden och göromål i dess egenskap av offentlig ämbetsmyndighet samt domstol i hushållnings- och ordningsmål ävensom angående tillsättande av övriga tjänstemän och betjänare för stadens och den kommunala förvaltningens behov gälle, vad därom är särskilt stadgat.

IV kap.

Om drätselkammaren.

§ 35.

I staden skall finnas en drätselkammare, vilken förvaltar staden tillhörande fastigheter ävensom dess penningväsen, uppbär dess inkomster, verkställer dess utbetalningar och ombesörjer de allmänna uppdrag för stadens räkning, som enligt det för drätselkammaren utfärdade reglementet å densamma ankommer.

Förslag till reglemente skall av magistraten uppgöras och överlämnas till stadsfullmäktiges granskning och godkännande samt därefter underställas landskapsnämndens prövning och fastställelse.

§ 36.

Drätselkammaren består av en stadsdirektör såsom ordförande och två ledamöter.

Stadsdirektören väljes av stadsfullmäktige för sex år; ledamöterna ävensom två suppleanter för tre år. Av ledamöterna utse stadsfullmäktige en till vicedirektör, vilken vid förfall för stadsdirektören träder i dennes ställe.

Om valbarhet stadgas i § 11 av denna lag. Dock må ingen mot sin vilja till stadsdirektör utses.

§ 37.

vald ledamot kan avsäga sig uppdraget på enahanda grunder, som gälla för rätt till avsägelse av stadsfullmäktiguppdrag.

§ 38.

Avgår stadsdirektören eller ledamot eller suppleant i drätselkammaren, innan tiden för hans uppdrag utgått, väljes ofördröjligen annan för den tid, som för den avgångna återstår.

§ 39.

Drätselkammarens sammanträden äro icke offentliga, men få bevistas av magistratens och stadsfullmäktiges ordförande, vilka äro berättigade att deltaga i överläggningarna, men icke i besluten.

V kap.

Om kommunal skattskyldighet och om kommunala taxeringsmyndigheter samt om stadens hushållning.

§ 40.

Till de utgifter, som enligt § 5 mom. 3 böra för kommunens behov bestridas, är, utan avseende å trosbekännelse eller medborgarrätt, envar, vilken inom kommunen, vare sig han där bor eller icke, äger eller brukar jord eller innehar annan fastighet

eller där idkar rörelse, näring eller yrke såsom ock envar,

vilken inom kommunen har laga bo och hemvist eller där är eller bör vara mantalsskriven för såväl inom som utom kommunen förvärvad inkomst, pliktig att bidraga i förhållande till det antal skattören, honom genom taxering påförts.

Enahanda skyldighet åligger även menighet, sammanslutning, anstalt eller stiftelse för den inkomst, de inom kommunen åtnjuta av fastighet, näring, rörelse eller annan inkomstkälla. Dock är ideell sammanslutning, anstalt eller stiftelse skattskyldig endast för inkomst av fastighet samt av näring och rörelse. Staten och landskapet äro skattskyldiga för inkomst av sådana fastigheter, vilka icke användas för allmänna ändamål och för halva beloppet av den netto inkomst, staten eller landskapet erhålla från industriell och annan rörelse, vilken är med privata företag jämförlig. Dock skall skatt icke erläggas för inkomst,

som staten eller landskapet erhålla från sådana produktiva företag, vilka huvudsakligen äro i verksamhet för tillgodoseende av statsinrättningarnas eller landskapets behov.

Hustru skall särskilt beskattas för den inkomst, varöfver hon enligt lag råder.

Av den skattskyldigas inkomst motsvarar ett belopp av etthundra mark ett skattöre.

Personliga tjänstbarheter, vilka i stad utgjorts efter förut lagligen antagna grunder, skola fortfarande efter samma grunder utgöras, till dess annorlunda varder förordnat.

§ 41.

Taxering skall försiggå i början av året näst efter det, förrättningen avser, och verkställas av en för ändamålet av stadsfullmäktige för ett år i sänder utsedd taxeringsnämnd. Antalet medlemmar i nämnden fastställas av Stadsfullmäktige, vilka tillika utse ordförande och viceordförande i densamma. Taxeringsnämnden skall såvitt möjligt bestå av idkare av näring eller yrke, lön- eller pensionstagare eller sådana, som åtnjuta annan inkomst, samt fastighetsägare.

Taxeringsnämnden tillhör att samvetsgrant uppskatta den inkomst, varje skattskyldig kan anses under det sistförflutna året hava njutit av fastighet i staden eller inom dess område, av sin därstädes idkade rörelse, näring eller yrke och, såframt den skattskyldige inom kommunen är mantalsskriven, av lön, pension eller annan inkomstkälla. På grund härav påföres envar skattören. Vid skiljaktighet i meningar röstas efter huvudtalet; och vare uppskattning gällande efter de flestas röster; men utfalla rösterna lika, gälle den mening, som länder den taxerade till förmån. Vid omröstning böra minst två tredjedelar av nämndens medlemmar närvara.

Medlem av taxeringsnämnd må ej vid behandlingen av sin egen deklARATION i nämnden närvara.

Ordföranden och medlemmarna i taxeringsnämnden erhålla för sitt uppdrag av fullmäktige fastställt skäligt arvode.

För förfallolöbs utevaro från taxeringsnämndens sammanträden böte ordförande, viceordförande och ledamot i nämnden såsom i § 19 säges.

På samma gång som taxeringsnämnden utses, skola stadsfullmäktige jämväl välja så många personer, som motsvara dubbla antalet av medlemmarna i stadens magistrat för att, jämte dessa och ett med magistratens medlemmar lika stort antal personer, som taxeringsnämnden inom sig utvalt, utgöra den prövningsnämnd, vars alliganden i paragraf 43 omförmälas.

Vid prövningsnämndens sammanträden föres ordet av borgmästaren eller den, som handhar hans tjänst. Yppar sig meningsskiljaktighet, förfäres såsom nedan om taxeringsnämnden är stadgat.

§ 42.

Skattören påföras under följande tre titlar:

- 1) inkomst av hus, tomt och jord;
- 2) inkomst av näring och yrke; samt
- 3) löneförmåner, pension eller annan icke redan nämnd inkomst.

§ 43.

Sedan taxeringen blivit verkställd, skall den däröver upprättade längden under åtta dagars tid finnas tillgänglig i rådhuset eller å annat lämpligt ställe, för att vederbörande skattskyldiga må kunna av den samma taga kännedom; och låte taxeringsnämndens ordförande härom tillkännagiva på sätt om kommunala meddelanden är stadgat.

Var, som åt taxeringen icke nöjes, äger skriftligen anmärkning därom inom en vecka efter utgången av förenämnda åtta dagar ingiva till magistraten, som överlämnar ärendet till prövningsnämnden, vilken det tillhör att skyndsamt taga de anmärkta omständigheterna och övriga för densamma kända förhållanden uti övervägande samt avgöra, huru många skattören skola besväranden påföras. Skattskyldig, som utan laga hinder underlåter att inom stadgad tid göra anmärkning mot taxeringslängden, have därmed sin talan försuttit, försåvitt sådan omständighet icke föreligger, som i sista momentet av denna paragraf omförmäles.

Prövningsnämndens beslut skall å rådhuset eller annat lämpligt stäl-

le hållas för vederbörande tillgängligt under åtta dagar efter den, då härom kungjorts, på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat, den dag oräknad. Den, som icke nöjes åt provningsnämndens beslut, må då om skriftligen anföra besvär, vilka jämte det överklagade beslutet skola till landshövdingen inlämnas inom trettio dagar räknat från den, då provningsnämndens beslut framlagts, sagda dag oräknad; och äger besväranden tillika bilägga besvärsskriften utredning om dagen, då provningsnämndens beslut framlagts.

Över landshövdingens beslut kunna besvär anföras i högsta förvaltningsdomstolen, och skola därvid iakttagas stadgandena i § 100 av denna lag.

Den, som över taxeringen anfört besvär, vare dock pliktig att vid skatteuppbörden erlægga det skattebelopp, honom påförts, men är han, så framt besvären godkännas, berättigad att återfå, vad han för mycket erlagt med därå upplupen ränta efter en procent i månaden, dock icke för längre tid än till den dag, då utslaget vunnit laga kraft, jämte ersättning för de kostnader, vilka han haft för sin ändringsansökan, där särskilt skäl ej förefinnes för kommunens befriande från dylik ersättningskyldighet.

Felräkning eller annan uppenbar oriktighet vid taxeringsförfarandet skall, vare sig den som härav blivit lidande härom framställt anmärkning eller ej, av uppbördsmyndigheterna vid anträffande rättas, och är även i ty fall den, som härav lidit skada, berättigad att å inbetalad och återburen skatt erhålla ränta efter vad ovan sagts.

§ 44.

Å drätselkammaren ankommer att årligen uppgöra ett utgifts- och inkomstförslag. I det förra upptagas:

- a) skulder, som antingen till hela beloppet eller endast till viss del förfalla till betalning under det nästföljande året;
- b) utgifter, som enligt redan fattade beslut böra under samma år bestridas,
- c) utgifter, som därutöver anses kunna för kommunens gemensamma be-

behov påkallas under det kommande året; och

d) förslagsvis ett belopp i penningar att vid inträffande oförutsedda behov användas.

Uti inkomstförslaget upptagas;

a) det föregående årets behållning;

b) för kommunalbehov redan beviljade anslag, som under det kommande året få uppbäras;

c) inkomster, vilka på annan grund anses inom nästnämnda år komma kommunen till godo; och

d) det belopp, som ytterligare erfordras, jämte förslag till anskaffande av detsamma.

För ovannämnda ändamål åligger det öck de särskilda styrelser, som staden för vissa förvaltningsgrenar möjligen tillsatt, att å tid, som bestämmes av drätselkammaren, dit ingiva sina specialförslag över utgifter och inkomster för det nästföljande året.

§ 45.

Det sålunda uppgjorda inkomst- och utgiftsförslaget överlämnas av drätselkammaren till magistraten, som äger insända detsamma jämte eget utlåtande till granskning av stadsfullmäktige vid det sammanträde i december månad, varom omförmåles i § 17 mom. 5. Sedan ärendet av fullmäktige slutbehandlats, översändes förslaget jämte de ändringar och tillägg som enligt fullmäktiges beslut skola vidtagas, till magistraten, som har att däri införa de av stadsfullmäktige beslutna ändringarna och tilläggen samt därefter låta drätselkammaren på grund av den granskade taxeringslängden samt det sålunda fastställda inkomst- och utgiftsförslaget upprätta debiterings- och uppbördslängd. Vad av stadsfullmäktige beviljats att under det nästföljande året uppbäras, skall såsom det löpande årets stadsutskylder påföras alla dem, som anses skyldiga att för det året utgöra kommunalskatt, sålunda, att hela utgiftsbeloppet varder jämt fördelat på alla i staden uttaxerade skattören.

§ 46.

Debiterings- och uppbördslängden skall upptaga varje skattskyldig

till namn och bostad, de beskattningsföremål, för vilka stadsutskyld blivit honom påförd jämte den därå satta skatt, upptagen för varje föremål särskilt, samt i övrigt vara inrättad i enlighet med de föreskrifter magistraten meddelar. Till nödig kontroll över uppbörden böra jämväl skilda kolumner för anteckning om inbetalningar och rester vara i längden uppdragna.

§ 47.

Befinnes någon i debiterings- och uppbördslängden upptagen, till stadsutskyld pliktig medlem av kommunen hava därifrån bortflyttat under loppet av det år, för vilket debiteringen skett, skall han icke desto mindre erlægga, vad honom påförts, men vare för samma år frikallad från slik betalning till den kommun, dit han inflyttat, såframt ej utskylden till sistnämnda kommun är sådan, att den bör utgå, vare sig han varit inom kommunen bosatt eller icke.

§ 48.

Sedan debiterings- och uppbördslängden blivit upprättad, bör den under åtta dagar finnas å rådhuset eller annat lämpligt ställe att tillgå på det de av kommunens medlemmar, som sådant önska, må kunna av densamma taga kännedom. Magistraten låte härom tillkännagiva genom offentligt anslag och kungörelse i någon uti staden utkommande tidning.

§ 49.

Anmärkning emot debiterings- och uppbördslängden bör vid förlust av vidare rätt därtill, inom en vecka efter utgången av den i § 48 utsatta tiden anmälas hos magistraten, som har att i anledning därav meddela utslag. Den med utslaget missnöjda må däröver i vederbörlig ordning anföra besvär, men vare icke desto mindre pliktig att det honom påförda utskyldsbeloppet vid uppbördsstämma erlægga med rätt att, ifall hans besvär godkännas, få det överbetalade åter.

Är någon av laga förfall hindrad att inom ovan utsatt tid göra anmärkning mot debiterings- och uppbördslängden, vare berättigad att anmäla missnöje däremot i föreskriven ordning och sitt förfall styrka inom fjorton dagar efter det förfallet upphört, även om uppbörden redan

vore verkställd.

§ 50.

Sedan debiterings- och uppbördslängden i ovan stadgad ordning hållits för de skattskyldige tillgänglig, utsänder drätselkammaren debetsedlar och verkställer uppbörden på den tid, som staden kan finna för sig lämplig.

Var, som uraktlåter att inom utsatt tid erlägga skatten, är pliktig att för varje fullt belopp av etthundra mark eller del därav av den oguldna skatten erlägga skattetillägg med en mark för varje månad eller del därav, som förflutit från det betalning bort ske till dagen för skattens erläggande, och vare därjämte skyldig, även om skatten skall å skilda terminer inbetalas, att omedelbart till stadskassan erlägga hela det resterande skattebeloppet.

§ 51.

Inom tre veckor efter uppbördsstämman ingive drätselkammaren till magistraten berättelse, huru uppbörden utfallit, och bifoge därvid restlängd över oguldna utskylder, vilka magistraten åligger låta i laga ordning uttaga och sist inom fyra månader efter restlängdens emottagande till drätselkammaren avlämna, jämte förteckningar såväl å medellösa personer, med behöriga utmättningsbevis, som ock å bortflyttade, med särskild uppgift om den åtgärd magistraten vidtagit till indrivande av dem påförda utskylder.

§ 52.

Drätselkammaren åligger att i enlighet med givna föreskrifter föra stadens räkenskaper och dem för varje år den 31 december avsluta. Räkenskaperna skola sedan före den 1 mars följande år överlämnas till magistraten, som äger att vid första sammanträde desamma inför protokollet revisorerna tillställa och därvid förelägga dem viss tid att berättelse om revisionen avgiva.

§ 53.

De av kommunen särskilt tillsatta styrelserna skola före den 1 februari varje år till drätselkammaren avgiva räkning över de medel, som

av dem under det nästföregående året omhänderhafts, för att ingå i den allmänna redovisningen över kommunens medel och tillika med densamma granskas.

§ 54.

Revisionsberättelsen avlämnas till magistraten, som, i händelse anmärkning mot räkenskaperna däri blivit gjord, äger infordra vederbörandes förklaring däröver så tidigt, att den må kunna jämte berättelsen framläggas till granskning hos stadsfullmäktige vid det sammanträde, som under loppet av juni månad hålles.

§ 55.

På stadsfullmäktiges beslut ankomme, huruvida framställd anmärkning må förfalla eller åtgärd i anledning därav för bevakande av kommunens rätt skall vidtagas.

§ 56.

Vid varje kvartals utgång bör stadskassan inventeras av en magistrats ledamot och två av stadsfullmäktige därtill utsedda personer. Dock vare magistraten ävensom stadsfullmäktige obetaget att även däremellan, om så anses nödigt, verkställa inventering av kassan.

§ 57.

Över stadens gemensamma egendom, bestående av åker, äng, mulbete, skog, fiskevatten o. dyl. ävensom hus och gårdar med därstädes befintliga möbler, handlingar och förråder av vad slag det vara må, skola noggranna förteckningar finnas uporättade.

I januari månad varje år eller oftare, om så anses nödigt, låte stadsfullmäktige genom därtill utsedda personer anställa inventering av den lösa egendom, därvid anteckning göres om de förändringar, som under loppet av det förflutna året eller efter nästföregående inventering med denna stadens tillhörighet ägt rum.

På den fasta egendomen låte stadsfullmäktige likaledes vart tredje år eller oftare, om så nödigt anses i lämpliga tider anställa besiktning till utrönande av egendomens tillstånd och huruvida inbetalningen fullgjort de villkor, som för densammas nyttjande varit föreskrifna.

Yppas vid dessa förrättningar vanvård eller förskingring, äge stadsfullmäktige att emot vederbörande utföra den talan, vartill skäl förekommer.

§ 58.

Äger staden jord eller annan lägenhet, som av staten, landskapet eller enskilde blivit till staden donerad, gälla om hushållningen därmed, vad i donationsurkunden är förordnat.

VI kap.

Om skyldighet att avgiva inkomstdeklaration för kommunalbeskattning.

§ 59.

Till ledning vid taxering för den kommunala beskattningen vare, oberoende av medborgarskap, envar, som är till kommunen skattskyldig, pliktig att till kommunens taxeringsnämnd avgiva uppgift (deklaration) över sin inkomst under nästföregående år.

§ 60.

Skyldighet att avgiva deklaration och annan uppgift, varom i denna lag stadgas, åligger för hustru mannen, såvida hustrun icke särskilt skall beskattas, för omyndig och under förmynderskap stående person, förmyndare, för sådan frånvarande, för vilken godman förordnats, godemannen, beträffande vad han har under sin förvaltning, för oskiftat sterbhus den, som har boet om händer, vare sig han är delägare eller syssloman, samt, där boet är skiftat, den, som vid tiden för skiftet förvaltat boet. Avliden persons inkomst deklarerar av den, som enligt lag äger låta uppteckna boet.

För bolag, andelslag, ekonomiska föreningar, och stiftelser åligger deklarationsskyldigheten jämte därmed sammanhängande förpliktelser vederbörande styrelse, förvaltning eller syssloman.

Den, som för frånvaro eller annan orsak är hindrad att deklarerar, vare berättigad att hos taxeringsnämnden anmäla annan person att i sitt ställe fullgöra deklarationen med angivande tillika av tiden för uppdragets varaktighet, och äge nämnden sedermera i allt, vad deklarationen rör, hålla sig till ombudet. Stående dock huvudmannen själv, äventy-

ret, ifall något i avseende å uppgiftsskyldigheten av ombudet åsidosättes.

§ 61.

Deklaration avgives på heder och samvete. Den avfattas skriftligen medelst ifyllandet av blankett, en eller flere, enligt av landskapsnämnden fastställda formulär och bör upptaga:

a) den deklarationspliktiges namn, yrke eller verksamhet, boningsort och adress;

b) noggrann uppgift över hans inkomster under den tid beskattningen avser;

c) uppgift behörigen specificerad, över de avdrag från bruttoinkomsterna, som han yrkar att få räkna sig tillgodo vid taxeringen, samt, om avdraget är beroende av inkomstens storlek, uppgift därom att han icke haft i annan kommun skattbar inkomst eller, därest han haft sådan inkomst, huru stor denna inkomst i de olika kommunerna är sammanräknad.

Har uppgiftspliktig drivit rörelse eller yrkesverksamhet å olika orter, eller eljest haft inkomst inom två eller flera kommuner, skall han i deklarationen tillika angiva, huru enligt hans mening inkomsterna böra i avseende å taxeringen fördelas emellan de särskilda kommunerna.

§ 62.

Angående inkomst, som endast uppskattningsvis kan bestämmas, vare deklarationspliktig skyldig att i stället för sifferuppgifter meddela de upplysningar, som äro av nöden för beräkning av sådan inkomst.

§ 63.

Bolag, andelslag och övriga näringsidkare böra, såframt de enligt gällande lag äro skyldiga att föra bok, jämte deklarationen inlämna bestrykt avskrift av in- och utgående balansräkningar samt vinst- och förlustkonto för den tid deklarationen omfattar ävensom specifikation över verkställda avskrivningar å fastighet, inventarier, maskiner och mera dylikt.

Bolag, andelslag och ekonomiska föreningar åligger att tillika inlämna avskrift av sin revisionsberättelse jämte protokollsutdrag, utvisan-

de vad i anledning av revisionsberättelsen vid allmänt sammanträde besluts.

Bank, bankfilialkontor och bankagentur äro vid deklaration skyldiga att lämna noggranna uppgifter på sina särskilda räkningar och å vad som för övrigt är för taxeringen erforderligt.

§ 64.

Skattskyldig vare pliktig att, förutom deklaration, på anmaning av taxeringsnämnden meddela de uppgifter och kompletterande upplysningar, som nämnden finner för taxeringen erforderliga. Möter svårighet att afgiva dessa uppgifter skriftligen vare deklarationspliktig medgivet att själv eller genom ombud göra ifrågavarande meddelande muntligen, varvid desamma böra av taxeringsnämndens ordförande i blankett införas och vid enahanda förpliktelse som deklarationen av den, som uppgiften avlämnat, med namnunderskrift bestyrkas.

§ 65.

På anmaning av taxeringsnämnden åligger det skattskyldig att å tid, som honom av nämnden förelägges, till genomseende av nämnden förete sina affärsböcker, inventarielängd, kontrakt, skuldsedlar, verifikat m.fl. handlingar, som kunna tjäna till ledning vid hans taxering. Gransknin- gen av handlingarna bör såvitt möjligt ske i den uppgiftspliktiges bo- stad eller affärslokal.

Taxeringsnämnden kan ock låta edsvuren revisor granska den skatt- skyldiges bokföring och därur meddela nämnden för taxeringen erforder- liga uppgifter. Där uppgiftspliktig det fordrar, är taxeringsnämnden skyldig att iakttaga sådant förfarande.

§ 66.

I nedannämnda avsåenden äro vederbörande skyldiga att på förfrågan av taxeringsnämnden tillhandahålla nämnden eller av denna befullmäkti- gad person upplysningar, nämligen:

a) statens, landskapets, kommunens eller annan menighets ämbetsverk och myndigheter beträffande vid dem anställda personers avlöningsförmå- ner under nästföregående år, börande, då med tjänstebefattning följt

fri kost, boställe, bostad eller löningsjord eller inkomst av sportler, expeditionslösen, böter eller beslagsandelar eller andra obestämda eller extra inkomster, sådant särskilt meddelas;

b) allmänt verksamt styrelse för inrättning eller stiftelse, där tjänsteman, betjänt eller annan ägt utbekomma pension eller understöd, ävensom styrelse för inhemsk livförsäkrings- eller livränteanstalt samt syssloman för utländsk sådan anstalt angående beloppet av pension, understöd eller livränta, som under nästföregående år tillkommit viss person;

c) förmyndarnämnd och kommunalstyrelse angående sammanlagda beloppet av omyndigs i förmyndarräkning redovisad inkomst för visst år;

d) en var arbetsgivare i stad och på landet beträffande hos honom under nästföregående år fast anställd persons avlöningsförmåner under samma tid med iakttagande i tillämpliga delar av vad ovan under punkten a) är sagt.

Ifrågavarande upplysningar böra genom taxeringsnämndens försorg hos vederbörande avhämtas.

§ 67.

Sammanfalla de i § 63 av denna lag omförmälda uppgiftspliktigas räkenskaper icke med kalenderåret, vare dessa skyldiga att deklarerera samt föreställa i sagda paragraf omnämnd utredning för det räkenskapsår, som avslutats närmast före utgången av det kalenderår taxeringen avser.

§ 68.

Blanketter för deklarationen skola genom kommunens försorg och på dess bekostnad avgiftsfritt tillhandahållas de deklarationspliktige å platser inom kommunens område, som av taxeringsnämnden bestämmas.

§ 69.

Envar, som önskar upplysningar beträffande sin deklarationsplikt eller sättet för deklarationen, have rätt att för erhållande av handledning vända sig till person, som av taxeringsnämnden därtill förordnats. Denna person vare skyldig att på begäran jämväl biträda deklarationspliktig vid deklarationens skriftliga avfattande. Ersättning härför må

varken betingas eller emottagas.

§ 70.

I § 59 omnämnd deklaration ingives antingen till taxeringsnämnden eller till av denna därtill utsedda personer inom tid, som av nämnden bestämmes, och skall kommunens medlemmar till kännedom kungöras såsom i denna lag är föreskrivet, och bör sagda kungörelse jämväl innehålla uppgift om: påföljderna av deklarations underlåtande eller falsk deklarations avgivande, vem eller vilka taxeringsnämnden förordnat att lämna i § 69 omförmäld handledning, var och å vilka tider deklarationsblanketter kunna av de deklarationspliktiga erhållas samt till vem deklarationen bör inlämnas.

Deklaration och annan uppgift, som skall avgivas på grund av anmaning, inlämnas direkte till taxeringsnämnden inom tid, som i anmaningen bestämmes.

Tiden för avgivande för deklaration och annan uppgift må på den uppgiftspliktiges anhållan av taxeringsnämnden efter prövning förlängas.

Över verkställd deklaration vare deklarationspliktig berättigad att erhålla bevis.

§ 71.

Anmaning, som i avseende å fullgörande av deklaration eller annat åliggande enligt denna lag av taxeringsnämnden meddelats uppgiftspliktig skall vara skriftligen avfattad och av nämndens ordförande undertecknad. Där i bör angivas icke allenast den tid, som den uppgiftspliktige för åliggandets fullgörande förelägges, utan även det äventyr han är underkastad, såframt anmaningen ej hörsammas.

§ 72.

Deklaration och annan uppgift, som avgives skriftligen, må jämväl kunna på den uppgiftspliktiges eget äventyr i betalat brev med allmänna posten insändas till taxeringsnämnden inom föreskriven tid.

§ 73.

Vid inlämnande eller insändande av deklaration eller annan uppgift vare ej nödigt att bilägga fullmakt eller annan handling till styrkande

av att uppgiften avgives av behörig person. Dock bör utredning i nämnda avseende på anmaning föreställas, såframt taxeringsnämnden på grund av särskilda omständigheter prövar sådan vara erforderlig.

§ 74.

Utan hinder därav, att uppgift uteblivit, och med rätt att pröva, i vad mån avgiven uppgift är av sådan beskaffenhet, att den bör läggas till grund för taxeringen, äger taxeringsnämnden bestämma den skattbara inkomsten.

Då vid försäljnings- eller annat avtal köpeskillingen eller annat vederlag eller tiden för dess erläggande avsevärt avviker från vad å orten är sed och om det framgår, att ett dylikt avtal uppgjorts i avsikt att väsentligen nedbringa den utgående skatten, have taxeringsnämnden rätt att, med beaktande av alla på saken inverkan omständigheter, enligt prövning bestämma, vilket pris och vilken betalningstid böra läggas till grund för fastställande av den beskattning underkastade inkomsten.

Läggas avgiven uppgift icke till grund för taxeringen, bör anledningen därtill angivas i taxeringsnämndens protokoll och på begäran meddelas den skattskyldige.

§ 75.

Då besvär över taxering anförts, vare bolag, banker, bankfilial- och agenturkontor ävensom övriga inrättningar liksom ock enskilda personer förpliktade att på anhållan till prövningsnämnden eller av densamma utsedda personer avlämna upplysningar och bevis för utredande av besvärandens inkomster.

§ 76.

Har i följd av uraktlåtenhet eller oriktigt avgiven deklaration eller annan uppgift något belopp av den skattskyldigas inkomst blivit otaxerat, må sådant inkomstbelopp ännu kunna under något av de nästpåföljande tre åren av taxeringsnämnden, därest förhållandet kommer till dess kännedom, underkastas taxering.

Har skattskyldig avlidit, drabbe eftertaxeringen dödsboet, som svarar blott med boets tillgångar. Är boet skiftat, må delägare icke sät-

tas större del av sådan taxering, än som å hans andel i boet sig belöpe § 77.

Deklaration och annan uppgift, som avgivits till ledning vid taxering^{en} må icke delgivas andra än taxeringsnämndens i ärendets behandling deltagande medlemmar samt myndighet, som för prövning av besvär över taxeringen eller för annat ändamål av dem har behov. Ej heller må desamma inom taxerings- eller prövningsnämnden föredragas i vidare mån, än vad för deras prövning är oundgängligen nödigt, eller i nämndens protokoll intagas utförligare, än som på grund av föreskriften i § 74 mom. 2 och 3 påkallas. Nämnden äger, där sådant av vederbörande uppgiftspliktige påyrkas eller skäl därtill eljest anses föreligga, anförtro granskningen av uppgifterna åt tre av nämndens ledamöter, vilka det tillkommer att sedermera meddela nämnden, huruvida sagda uppgifter äro riktiga.

För övrigt åligger det envar, som på grund av tjänst eller offentligt uppdrag tager befattning med deklaration och taxering eller därvid tillkomna handlingar, att i obrottslig tystnad hålla vad honom därigenom blifvit kunnigt angående de taxerades inkomster och förmögenhetsförhållanden. Dock må taxeringslängden ej såsom hemlig betraktas.

§ 78.

Sedan taxeringen blifvit slutförd och prövningsnämnden fullgjort sitt uppdrag, skola avgivna deklarationer jämte till dem hörande handlingar av magistraten under läs förvaras i minst fem års tid; varefter de, såvitt desamma icke äro behöfliga i anledning av anförda besvär, anhänsliggjort åtal eller för annat särskilt ändamål, enligt nämnda myndighets prövning må förstöras.

§ 79.

Avgives icke inom utsatt tid deklaration eller annan till taxeringen sig hänförande uppgift eller tillhandahålles icke taxeringsnämnden äskade handlingar, allt på sätt i §§ 59, 63, 64 och 65 och 73 säges, eller äro de meddelade uppgifterna bristfälliga kan taxeringsnämnden, därest den skattskyldige icke kan förebringa omständigheter, som ursäktas hans försumlighet, utöver inkomstskatten påföra denne en förhöjning därav av

högst tjugu procent; och må nämnden, där sådant prövas nödigt, anmana den försumlige att inom förelagd tid fullgöra sin uppgiftsplikt.

Hörsammas icke heller denna anmaning, kan den skattskyldige ytterligare påföras en förhöjning av ända till trettio procent av inkomstskatten, såframt han icke kan anföra laga skäl för sin uraktlåtenhet.

§ 80.

Den, som för att bereda sig eller annan nytta genom avgivande av falsk deklaration eller annan till ledning för taxeringen avsedd uppgift undandraget eller söker undandraga kommunen skatt, straffes såsom i strafflagen säges.

§ 81.

Tredskas den, som enligt §§ 66 och 74 äger tillhandahålla taxeringsnämnden äskade upplysningar, att fullgöra sin skyldighet härutinnan, vare förfallen till straff, högst tio dagsböter, och förelägge rätten honom, där sådant yrkats, visst äventyr att inom av rätten utsatt ^{ny}tid iakttaga vad honom uti ifrågavarande avseende åligger.

§ 82.

Bryter någon emot den honom på grund av tjänstebefattning enligt § 77 åliggande tystnadsplikt, stånde ansvar såsom tjänsteförseelse. Yppar annan person olovligen vad jämlikt i sagda paragraf skall hemlighållas, straffes med böter eller fängelse i högst ett år.

Ej må förseelse, som här nämnes, av allmän åklagare åtalas, om icke målsäganden angivit densamma till åtal.

VII kap.

Om skattbar inkomst samt förfarandet vid taxering.

§ 83.

Såsom inkomst, på grund varav skatt skall erläggas, anses, med sådan begränsning, som nedan säges, skattskyldigs samfälda årsintäkter i penningar eller penningars värde.

Såsom inkomst räknas även:

1) fri bostad ävensom vad skattskyldig för sin och sin familjs ³⁷räkning tillgodogjort sig av avkastning från näring eller av varor, som

han tillverkat eller tillsaluhållit;

2) dividend eller utdelning, som den skattskyldige uppburit från aktiebolag, även om samma aktiebolag påförts kommunalskatt;

3) den vinst, som affärsföretag kan uppskattas hava av sin inom staten bedrivna rörelse, även om densamma utövas genom agentur, avdelningskontor, filial eller annan dylikt organ; samt

4) vinster av tillfällig natur, därunder inbegripen vinst å icke yrkesmässig avyttring av sådan fast eller lös egendom, som säljaren genom köp eller byte förvärvat, om den fasta egendomen varit i säljarens ägo under mindre än tio år och löseendomen under mindre än fem år, dock efter avdrag av möjligen liden förlust å andra likartade överlåtelser.

§ 84.

Såsom inkomst anses icke:

1) vad som förvärvats genom giftorätt, i morgongåva eller fördel av oskiftat bo, i hemföljd eller genom gåva, arv, testamente eller fideikomiss till make eller arvinge i rätt upp- och nedstigande led; dock räknas såsom inkomst sådant understöd i penningar eller varor, som på grund av åtagande eller annan förpliktelse å bestämda tider erlägges;

2) skadeersättning, däri inbegripet vad som erhållits på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring;

3) på grund av liv- eller kapitalförsäkring utfallet kapital; samt

4) stipendium eller reseunderstöd, som utgivits för vetenskapliga eller konstnärliga undersökningar, ej heller riksdagsmänna- eller landstingsmännaarvoden, ersättning för ledamotskap i landskapsnämnden, ståtens och landskapets kommitteer eller vad som av staten, landskapet eller annat annat offentligt samfund anvisats till bestridande av med tillfälligt uppdrag förenade särskilda kostnader.

§ 85.

Vid uppskattning av inkomst må avdrag ske för alla kostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande, dock icke för den skattskyldiges eller hans familjs levnadskostnader, ej heller för ränta å hans i egen fastighet eller näring nedlagda kapital eller för vad den skatt-

skyldige nedlagt i nybyggnad eller för utvidgande för sin rörelse i maskiner med mera dylikt.

Såsom kostnad för inkomstens förvärvande anses även:

1) avlöning, kost och andra förmåner, som skattskyldig utgivit åt i hans näring använda hemmavarande barn över 18 år, dock ej till högre belopp än 500 mark för varje barn;

2) värdeminskning å byggnader, maskiner, inventarier och andra med dem jämförliga föremål, som använts i skattskyldigs näring;

3) kostnad för utövning av vetenskap och konst.

§ 86.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga:

1) legoavgift för jord;

2) ränta å gäld;

3) förlust å skattskyldigs näringsverksamhet, som ej är att hänföra till kapitalförlust;

4) till staten, landskapet, kommun och kyrka utgående utskylder;

5) obligatorisk försäkringsavgift samt avgift, som erlagts till arbetslöshets kassa; ävensom

6) försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för hans eller hans hustrus eller barns liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring, dock sammanlagt högst tvåhundra mark för varje försäkrad person, ävensom avgifter till pensions-, änke och pupill- samt annan dylik kassa, i vilken det på grund av ämbete eller befattning åligger honom att vara delägare;

7) vad åt medlemmar eller delägare i andelslag eller annan dylik ömsesidig sammanslutning, som uteslutande betjänar endast egna medlemmar, utbetalats såsom återbetalning å gjorda inköp eller leveranser;

8) vad åt delägare i aktiebolag utbetalats såsom dividend;

9) såsom underhållskostnad för fastighet i ett för allt 30 procent av den beräknade avkastningen från fastigheten,

§ 87.

Såsom sådan kostnad för inkomstens förvärvande, som jämlikt § 85 mom.

1 föränledes av värdeminskning å byggnader, maskiner, inventarier och andra med dem jämförliga föremål, vilka använts i skattskyldigs näring, skall från inkomsten beviljas till avdrag, allt efter rörelsens och föremålets beskaffenhet, högst följande procenttal av föremålets värde, vilket fastställles efter gängse pris:

1) å administrations- och bostadsbyggnader

av trä 2 1/2 %

av sten 1 %

2) å ekonomiebyggnader

av trä 5 %

av sten 2 %

3) å maskiner och ångpannor samt

elektriska ledningar 8 %

4) å rörligt material arbetsredskap och verktyg 15 %

5) å kontors- och fabriksinventarier 10 %

6) å fartyg

av trä 12 %

av järn eller stål 6 %

Har skattskyldig framställt utredning därom, att han på grund av särskilda orsaker borde vara berättigad till större avdrag, än vad ovan säges, må han efter prövning erhålla sådant.

§ 88.

Inkomst under 6.000 mark är skattefri.

Överstiger skattskyldig persons inkomst icke 20.000 mark, må därifrån göras följande avdrag:

då inkomsten icke överstiger 9.000, minst två eller högst fyratusen mark i enlighet med vad stadsfullmäktige för den varje år skeende taxeringen besluta samt, då inkomsten

överstiger 9.000 men icke 11.000 mark, 9/10 av det beslutna avdraget;

"	11.000	"	"	13.000	"	8/10	"	"	"	"
---	--------	---	---	--------	---	------	---	---	---	---

"	13.000	"	"	14.000	"	7/10	"	"	"	"
---	--------	---	---	--------	---	------	---	---	---	---

"	14.000	"	"	15.000	"	6/10	"	"	"	"
---	--------	---	---	--------	---	------	---	---	---	---

överstiger 15.000 men icke 16.000 mark $\frac{5}{10}$ av det beslutna avdraget,

" 16.000 " " 17.000 " $\frac{4}{10}$ " " " "

" 17.000 " " 18.000 " $\frac{3}{10}$ " " " "

" 18.000 " " 19.000 " $\frac{2}{10}$ " " " "

" 19.000 " " 20.000 " $\frac{1}{10}$ " " " "

Från skattskyldig persons inkomst skall ytterligare avdragas, enligt vad stadsfullmäktige för varje år besluta, minst 500 och högst 1.200 mark för varje barn, som han på grund av sin försörjningsplikt försörjt och som vid skattearets utgång ej fyllt aderton år. För barn, vilket självt har inkomst, må avdrag göras, blott för så vitt barnets inkomst understiger det av fullmäktige utsatta beloppet. Har skattskyldig persons skattebetalningsförmåga annars genom underhåll av nära anförvant eller till följd av egen eller närstående persons sjukdom, olycksfall eller sådan orsak väsentligen nedsatts må från inkomsten, efter taxeringsnämndens prövning, avdragas högst 10.000 mark. Från avliden persons inkomst må enligt prövning avdragas högst 30.000 mark, om behållningen i boet icke överstiger sagda belopp och den avlidne efterlämnat änka, oförsärdja barn eller andra arvingar, vilka varit beroende av honom för sin försörjning.

Där hustru särskilt beskattas, må avdraget ske endast från den makes inkomst, vilken huvudsakligen försörjt barnet.

§ 89.

Har skattskyldig inkomst från flere än en inkomstkälla, skall från den av varje skild fastighet, rörelse, näring eller yrke erhållna inkomsten avdragas på samma inkomstkälla sig belöpande, i denna lag till avdrag tillåtna kostnader, arbetslöner, jordlegoavgifter, värdeminskning, räntor och skatter. Genom icke yrkesmässig avyttring av egendom uppkommen förlust skall avdragas från vinst, som erhållits genom likadan försäljning. Övriga ovannämnda avdrag skola göras från totalbeloppet av den skattskyldiges inkomster i den kommun, där den skattskyldige har bo och hemvist. Då avdraget är beroende av inkomstens storlek, skall, om den skattskyldige har inkomst i flere kommuner, såsom inkomst

anses de i de skilda kommunerna erhållna inkomsternas sammanlagda belopp

§ 90.

Har uppskattningen av den behållna inkomsten, av fastighet, näring eller yrke utfallit så, att endast ringa eller ingen behållning uppstått, men dylik uppskattning med avseende å beskaffenheten och omfånget av den skattskyldigas rörelse icke anses kunna godkännas såsom grund för utgörande av kommunalskatt, tillhör det taxeringsnämnden att, efter sorgfälligt överbäggande av alla omständigheter, som böra tjäna till ledning vid sakens bedömande, prövningsvis bestämma det belopp, för vilket skattören skäligen skola sådan skattskyldig påföras.

För bank, bankfilialkontor och bankagentur äger taxeringsnämnden efter sorgfällig prövning av alla å taxeringen verkande omständigheter och med fäst avseende å det inlånade kapitalets storlek och den för tiden gällande skillnaden mellan in- och utlåningsräntesatsen fastställa det inkomstbelopp, för vilket en sådan inrättning skall, oberoende av den summa, som av detsamma för taxering uppgivits, påföras skattören.

Affärsföretag, som härstädes arbetar genom agenturkontor eller annat dylikt organ, må beskattas prövningsvis på grund av omfånget av sagda organs verksamhet av vad namn eller slag den vara må.

§ 91.

Uppkommer bråk av skattöre, bör det belopp av inkomst, som skulle gälla för mindre än ett skattöre, från inkomsten uteslutas.

§ 92.

Taxeringsnämnden sammanträder den andra hällgfria måndagen i januari månad för att vidtaga med förberedelserna till årets taxering. I sådant syfte ankommer det å taxeringsnämnden att i en av magistraten härföre uppgjord längd över samtliga fastigheter i staden, med avseende å den avskrivning, varom i § 87 stadgas och med hänsikt till de å fastigheter- na uppförda bostadslokalernas och uthusens ålder och beskaffenhet, indela dessa i fem klasser sålunda, att de fastigheter, vilka anses böra komma i åtnjutande av den lägsta i sagda paragraf fastställda årliga

avskrivning, hänföres till första klassen.

Den sålunda uppgjorda längden, som skall tjäna till grund för årets taxering och varemot påminnelse må göras i samband med överklagande av den slutliga taxeringen, skall under åtta dagars tid, minst två timmar dagligen, vara å rådhuset eller annan lämplig lokal utställd till allmänhetens påseende.

§ 93.

Samtidigt med uppgörandet av den i 92 § omförmälda längden beslute taxeringsnämnden om de grundsatser, som vid taxeringen skola tillämpas vid uppskattningen av värdet för fri bostad, samt andra liknande förmåner, ävensom den värdominskning, som enligt § 87 bör sättras särskilda slag av lösöre samt fartyg.

Kungörelse härom skall av nämnden utfärdas de deklarationspliktige till kännedom.

VII kap.

Om sättet för anslag och kommunala kungörelser.

§ 94.

De kommunala myndigheternas förfoganden och beslut, vilka skola lända till allmän ofterrättelse eller bringas till allmän kännedom, böra under fjorton dagars tid anslås å kommunens anslagstavla samt införas uti sådan uti landskapet utkommande tidning, vari av landskapsmyndigheterna utfärdade allmänna föreskrifter eller beslut publiceras.

§ 95.

Ansökningstiden för besättande av kommunala tjänster och befattningar utgör fjorton dagar, den dag dock oräknad, då kungörelse om den lodiga befattningen första gangen anslogs, för så vitt i lag icke annorlunda stadgas.

VIII kap.

Om underställning och besvär.

§ 96.

Stadsfullmäktiges beslut skola, för att vinna gällande kraft, under-

ställas landskapsnämndens prövning och fastställelse, då beslutet angår:

- 1) försäljning, pantförskrivning eller utbyte av sådan staden tillhörig fastighet, som genom gåva eller testamente densamma tillfallit och för visst ändamål, som avser stadens gemensamma nytta, blivit anslagen ävensom överenskommelse eller förlikning, verkande till ändring eller inskränkning uti den rätt, kommunen till sådan fastighet äger;
- 2) upptagande av lån, ställt på längre återbetalningstid än två år;
- 3) förslag till nya eller förhöjda avgifter å den allmänna rörelsen, såsom väg-, bro-, hamn och färjpenningar med flere sådana;
- 4) allmänna föreskrifter till befrämjande av sedlighet, hälsovård samt ordning och säkerhet i staden;
- 5) ändring av stadsplanen, byggnads- och brandordningen, ävensom fastställelse eller ändring i reglementen för drätselkammaren, hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen och brandkommissionen ävensom polis-inrättningen; samt
- 6) påläggande av eller förändring uti avgifter för särskilt behov, av sedda att utgå under flere än fem år.

Beslut, som bör landskapsnämndens prövning underställas, insändas genom magistraten jämte dess i ämnet avgivna yttrande. Sådant beslut skall av landskapsnämnden fastställas oförändrat eller ogillas. Vägras fastställelse, uppgive landskapsnämnden skälen därtill, och är det stadsfullmäktige obetaget att över vägrad fastställelse klaga i högsta förvaltningsdomstolen.

§ 97.

Medlem av stadskommun, som ej nöjer sig med fullmäktiges beslut uti stadens gemensamma angelägenheter, äger rätt att, där han tilltror sig kunna visa att beslutet kränker hans enskilda rätt eller att det icke tillkommit i laga ordning eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller att stadsfullmäktige annorledes överskridit sin befogenhet, däri söka ändring genom besvär, vilka jämte det överklagade beslutet, böra till landshövdingeämbetet ingivas inom trettio dagar ef-

ter det klaganden erhöill del av beslutet, dagen, då sådant skedde, likväl oräknad; och åligger det klaganden därjämte såväl att vid besvären föga bevis om dagen, då beslutet delgavs, som ock att, inom fjorton dagar, efter det tiden för besvärens inlämnande utgått, till magistraten ingiva diariebevis däröver, att han anført besvär.

Försammar klaganden något av vad sålunda är föreskrivet, må beslutet kunna gå i verkställighet.

Klaganden skall anses hava erhöillit del av beslutet den dag, då det i överensstämmelse med § 25 blivit offentligen uppläst.

Angående besvär öfver val, som förrättats för uppställande av kandidater till borgmästartjänst, samt öfver förslag, som upprättats på grund av valet, ävensom angående besvär öfver val av rådman och magistratssekreterare är särskilt stadgat.

§ 98.

Anföras besvär däröver, att beslutet icke tillkommit i laga ordning eller att det står i strid med allmän lag eller förordning eller annorledes överskrider fullmäktiges befogenhet, må landshövdingen, om han finner skäl föreligga, förbjuda beslutets verkställighet.

Grundas besvären därpå, att klagandens enskilda rätt blivit genom beslutet kränkt, och godkännes besvären, gälle rättelsen till förmån för den som klagat, men stånde beslutet föröfviert fast, om det icke finnes strida mot allmän lag eller förordning, då landshövdingen äger förordna angående upphävande av beslutet jämväl i dess helhet.

§ 99.

Den, som ej nöjes åt magistratens beslut i ärenden, som höra under denna lag, må däri söka ändring i landshövdingeämnet inom trettio dagar, räknat från den dag, då beslutet delgavs.

§ 100.

I landshövdingens utslag får ändring sökas i högsta förvaltningsdomstolen senast före klockan tolv i trettionde dagen efter delförendet, dagen då det skedde likväl oräknad; och lände därvid till efterrättelse,

vad om sådant ändringssökande i allmänhet är stadgat, dock sålunda, att besvären även må under besvärstiden till landshövdingeämbetet inlämnas för att därifrån vidare befordras.

IX kap.

Särskilda stadganden.

§ 101.

Ordförande för stadsfullmäktige samt av fullmäktige utsedda styrelser äga tillse, att protokollen med därtill hörande bilagor jämte register över dem och övriga handlingar väl förvaras och hållas vid behov tillgängliga för kommunens medlemmar, ävensom att de vid hans avträdande från befattningen överlämnas åt efterträdaren.

Medlem av kommunen, som därom anhåller, vare berättigad att utfå styrkt avskrift av sagda handlingar eller utdrag ur protokollet, fört vid nämnda myndigheters sammanträde. I besvärsmål skall expedition utgivas skyndsamt och åtminstone inom förra hälften av den i varje fall utsatta fataljetiden.

Ä fullmäktige ankommer att bestämma, huruvida lösen för behandling skall erläggas och till vilket belopp. Avgift må dock icke uppbäras för handlingar, vilka utfärdats för kommunens gemensamma behov eller till vederbörande tjänstemän eller allmänna ombud, ej heller då fullmäktiges beslut skall genom utdrag delgivas den, beslutet angår.

§ 102.

Viten för utevaro, vartill någon på grund av lag fälles av stadsfullmäktige eller de av fullmäktige utsedda nämnder, tillfalla stadens allmänna kassa och uttagas, där godvillig betalning icke följer, på sätt om kommunala utskylder stadgats.

§ 103.

Har innehavare av kommunelbefattning eller tjänst i denna sin egen skap förskingrat medel eller ådagalagt svikligt förfarande eller annan oredlighet, äga stadsfullmäktige rätt att avhålla honom från utövande av uppdraget, och skall saken ofördröjligen överlämnas till domstols be

handling samt detta hos landskapsnämnden och landshövdingen anmälas.

§ 104.

Ombud för stadskommun vid sammanträde av ombud för flere kommuner utses av stadsfullmäktige, och skall ifråga om valet iakttagas, vad i kommunallagen för landskommunerna i landskapet Åland därom är stadgat.

§ 105.

Därest stadsfullmäktiges beslut skall underställas landskapsnämnden för fastställelse, må underställningen ske, först sedan tiden för anförande av besvär tilländagått.

§ 106.

Genom denna lag, som omedelbart träder i kraft upphävas för landskapets vidkommande förordningen angående kommunalförvaltning i stad, given den 8 december 1873, kommunallagen för städerna av den 27 november 1917 samt lagen om skyldighet att avgiva inkomstdeklaration för kommunalbeskattning, given den 9 april 1919, ävensom alla delagar, genom vilka ovan nämnda förordning och lagar ändrats.

Mariehamn den 8 november 1928.

På Lagutskottets vägnar:

Torsten Rothberg.

Torsten Rothberg

August Nordlund

I ärendets behandling uti lagutskottet hava deltagit ltm. Torsten Rothberg, ordförande samt vtm. Johannes Eriksson, ltm. A. Th. Mattsson, Rob. Rosenblad och Aug. Nordlund.